

In gesprek met een echte Reuselse

Drie van de vurkender van 't gezin van onze pa stierven vur ze vèèf mòmnden oud wááren. Dé moet hil verdrietig geweest zén. Mér 't lèèven ging dur en z'n höshauwen en café moes draoiende gehauwe worre.

Aan het woord is de 90-jarige Naan van Lierop-Kaethoven, dochter van de Reuselse vrachtrijder, kapper en kastelein van de Vrachtkar, Jan Kaethoven en zijn tweede vrouw Rieka Dielemans uit Princenhage.

In mijn kamer in verpleeghuis de Floriaan in Bladel op 13 juli 2023.

Voorouders

Opa was een ondernemend, pittig, *fréét ménneke*. Vaak droeg hij een deftige hoge hoed. Voor zijn kinderen en kleinkinderen was hij best streng en vaak ietwat dominant aanwezig. Opa is in het Belgische Rijkevorsel geboren, hij trouwde rond 1885 met oma Trees Geentjes uit Beerse. In het Belgische Beerse zijn hun eerste 4 kinderen geboren, te weten onze pa Jan en mijn ooms Fons, Lowie en Sus. In 1894 zijn opa en oma naar Nederland verhuisd. Ze gingen wonen in Hooge Mierde waar ze nog 4 kinderen kregen. Daar zagen ome *Péér Soep*, tante Marie, ome Kees Kwak en ome Vic het levenslicht. Rond het jaar 1901 vertrokken ze naar Reusel en gingen wonen aan de Hoofdstraat 23-24, nu Wilhelminalaan. Daar kwamen nog ome Mil en mijn tantes Lisa en Anna ter wereld, waarna opa en oma hun elftal compleet hadden. Alle leden van het gezin hadden de Belgische nationaliteit.

Van mijn ouders en familie hoorde ik dat opa Jos Kaethoven voerman was, maar vooral met handelen de kost verdiende. Hij had een wit paard of pony met een overdekte sjees. Zijn paard noemde hij *de Witte*. In Reusel wisten de

mensen dat opa wel eens iemand uit het dorp naar het gekkenhuis in Geel had gebracht met *de Witte*. Wanneer iemand in Reusel een beetje gek deed werd er toen al gauw gezegd: "*Pas mér op want anders loaten we de Witte van Kaethoven kommen.*"

Opa Kaethoven wist overal geld van te maken. Zo verkocht hij bij de Karel I-fabriek aan de Turnhoutseweg tijdens schafttijd aan de voornamelijk Belgische sigarenmakers perziken en ander fruit uit zijn eigen tuin. De zaken gingen blijkbaar zo goed dat hij in 1906 aan de Hoofdstraat een café met schuur, woonhuis en winkel liet bouwen. Omdat hij voerman was met paard en wagen werd het café, de Vrachtkar, genoemd.

Vermoedelijk voerde oma, behalve in haar grote huishouden van dertien personen, de scepter in de winkel. *Grutje* was een tegenpool

Dit ben ik in het begin van de vijftiger jaren.

Opa en zijn zonen gingen voortvarend te werk. Onze pa werd al voor 1920 herbergier in de 'Vrachtkar'. Hij was behalve herbergier ook voerman, kapper en scheerder. Later werd hij in Reusel een van de eerste vrachtrijders met een eigen vrachtwagen. Met grote letters stond op die vrachtwagen zijn telefoonnummer 11 geschilderd. De Reuselse vrachtrijders concurreerden met de tram die spoedig het loodje legde. Naast de Vrachtkar bouwde opa direct nog een café dat de naam café-logement de Valk kreeg. Hier werd ome Mil de kastelein. Ome Sus Kaethoven werd met de steun van opa sigarenfabrikant. Zijn fabriekje stond, gezien vanaf de straat, aan de achterkant van de Valk.

Opa Jos Kaethoven was een ondernemend, fréét, en pittig ménneke. Hij was, in de eerste helft van de vorige eeuw vrachtrijder, kapper en kastelein in de Vrachtkar.

Ouderlijk gezin

Onze pa trouwde op 15 november 1915 met zijn buurmeisje Joke Kerkhofs, in Reusel bekend als *Gotte Joke*. Ze had al voor haar huwelijk TBC (tuberculose). Van die longziekte is ze nooit genezen. Om haar leven een beetje dragelijk te maken heeft onze pa voor haar in de achtertuin een tent gebouwd waarvan de opening naar de zon gedraaid kon worden. Ondanks haar ziekte kreeg hij met Joke acht kinderen. Drie van hun kinderen overleden al toen ze ongeveer vier maanden oud waren. Dat moet heel verdrietig geweest zijn. Maar het leven ging door en zijn huishouden en café moesten draaiende gehouden worden. Daarvoor heeft Joke veel hulp gehad van dienstmeiden. Lange tijd was dat haar zusje

van opa. Ze had een heel rustig, zorgzaam karakter en was altijd op de achtergrond aanwezig. In haar drukke huishouden zorgde ze dat alles op z'n pootjes terechtkwam. De laatste jaren was ze door opeenvolgende herseninfarcten verlamd geworden. Ze zat daarom in een rolstoel, was bedlegerig en moest overal mee geholpen worden. In 1937 is ze overleden, ik was toen pas 4 jaar oud.

Onze pa, Jan Kaethoven, bij zijn vrachtwagen voor de Vrachtkar omstreeks 1930.

Mijn ouderlijke gezin voor de Vrachtskar in 1945. Boven v.l.n.r. de voorkinderen Jos, Mia, Trees, Lies, onbekende tante en Rika, Voor v.l.n.r. mijn moeder, mijn zusjes Joke en To, onze pa en ik.

en buurmeisje Anna Got (Kerkhofs). Joke is in 1931, op 42-jarige leeftijd, aan die ziekte overleden.

In 1931 hertrouwde onze pa met mijn moeder, Rieka Dielemans uit Princenhage. Ze was tot haar huwelijk dienstmeid in de pastorie van dat dorp. Door haar huwelijk kreeg ze direct de zorg over de vijf voorkinderen en moest ze het café draaiende houden. Ze werd geconfronteerd met cafébezoekers die, nadat ze een borreltje op hadden, heel andere normen en waarden hadden die ze in de pastorie gewend was. In het café werd gevloekt en getierd. Mijn moeder belandde zo van het ene uiterste in het andere.

Op 15 maart 1933 ben ik als eerste van de drie nakinderen geboren. Na mij kwamen nog

ons Jo en ons To, waarna ons samengestelde gezin, met zeven meisjes en een jongen, compleet was.

Oorlog

In mei 1940 kregen we direct te maken met het oorlogsgebeuren. Onze pa en ik keken door het caféraam naar buiten en zagen de Duitsers in groten getale met wagens, motoren en paarden richting Arendonk trekken. Ik begreep niets van dat angstaanjagend schouwspel en vroeg aan onze pa: "Wat gebeurt er toch allemaal?" Hij zei toen: "Nouw zal de orlog begienen." Al heel snel draaide de Duitse soldaten onze bezinepomp aan de straat in de kortste keer helemaal leeg. Mijn halfbroer Jos moest zelfs met zijn vrachtwagen met de Duitsers mee. Hij werd later zonder vrachtwagen naar huis teruggestuurd. Ook werd de zaal van het café door de Duitsers opgeëist en vol slaapzakken gegooid waarin geslapen werd. Gelukkig duurde dat niet lang, want na enkele dagen waren ze alweer vertrokken. Ik herinner me nog wel dat ik een keer naar een aan zijn been gewonde Duitse soldaat, eten moest brengen die boven bij ons in bed lag. Dat deed ik met grote tegenzin. Later in de oorlogsjaren kwam de drank op rantsoen, bovendien was de muziek door de Duisters vernield en stond het cafégebeuren op een laag pitje.

Begin september 1944 ontplofte vooraan in de Kerkstraat voor de pastorie een boerenwagen die volgeladen was met granaten. De Hooge-Mierdse boer, een Duitse soldaat en

Mijn ouders samen met hun kinderen uit het tweede huwelijk van onze pa. De kinderen v.l.n.r. To en Joke en ik.

tijdens de beschietingen. Ik weet nog dat Mieke van Mechelen tegen mijn ouders zei: *"Jullie meugen hier wel schuilen en ik zal verse zult maaken, mér dan moet er wel gebid worren. Gin wonder déttur in 't durp zo gevochten wordt. Dé vrouwvolk mee die korte rukskes du daor gin goed on."*

Aan de tap in de Vrachtkar omstreeks 1952.

In de schuilkelder hebben we een aantal dagen dicht op elkaar doorgebracht en hoorden daar dat de verwoestingen in het dorp doorgingen. Op een gegeven moment zagen we dat de achterkant van de broek van onze pa vol boter zat. Hij was in een schaal boter gaan zitten die ons moeder van thuis had meegebracht. De boter werd zorgvuldig van de broek geschraapt want er mocht immers niks verloren gaan. Ook zagen we vanaf de schuilkelder dat de kerktoeren eraf geschoten werd. In de donkere vochtige schuilkelder was het afzien. Daarom zijn we bij de eerste gelegenheid met ons gezin vertrokken naar de familie Van Gisbergen in Hooge Mierde.

het paard kwamen daarbij direct om het leven. De boerderij van *Aoie Kiske* (Lavrijsen) werd weggevaagd waarbij ook nog een zoontje overleed. Pastoor Van Mierop en de kapelaan raakten ook gewond. Toen een paar dagen later de hevige gevechten en bombardementen in Reusel begonnen is ons gezin in de kelder van ons huis en onder het podium van onze toneelzaal gekropen. Behalve ons gezin en dat van ome Mil hadden daar ook nog *Gotte Emme* (Kerkhofs), opa Kaethoven, tante Miet Kaethoven met zoon Elias en een kostganger dekking gevonden. Op een gegeven moment leek het wel of de wereld verging. In de zaal hoorden we een hevig gestommel, mogelijk waren daar man tegen man gevechten aan de gang. Toen het wat rustiger was werden we door een Duitse soldaat met klem gesommeerd direct te vertrekken. Hij gaf aan dat we snel moesten zijn omdat er weldra weer hevige gevechten zouden uitbreken en dat we het dan in onze schuilplaats niet zouden overleven. Halsoverkop vertrokken we naar de Lagemierdsedijk waar bij de boerderij van Mieke van Mechelen een schuilkelder werd gegraven waar iedereen een plaats kreeg. Bij Mieke van Mechelen kwamen we niets tekort. Het was september dus er waren volop aardappelen en groenten. Ook vlees was er genoeg. Dat kwam van gewonde dieren die her en der gewond waren geraakt of gedood

Jonge jaren

In oktober 1944 waren de gevechten voorbij en keerden we naar Reusel terug. Het centrum van het dorp was voor een groot deel verwoest. Het huis van opa Kaethoven in de Kruisstraat was veranderd in een puinhoop. De inboedel van de Vrachtkar en de andere cafés in de omgeving was op straat gebruikt als barricademateriaal en helemaal vernield. Het café, de zaal en het huis waren er minder erg aan toe en werden provisorisch hersteld. Een paar dagen later gebeurde er iets verschrikkelijks. Twee buurjongens, de broers Delissen, staken tijdens het puinruimen op een landmijn die ontplofte en kwamen daarbij

Mijn vriend, later mijn man, Toon van Lierop op zijn oldtimer motor, omstreeks 1954. Het kenteken N-909 is van het jaar 1909.

Onze trouwdag op woensdag 15 juni 1955. Het bruidsmisje en de bruidsjonker zijn Joke en Jos van de Klok (Verhagen).

direct om het leven. Lichaamsdelen van de jongens kwamen bij de Vrachtskar terecht. Later kwamen er vliegende bommen over, die VI of VII werden genoemd. Een bom kwam bij ons in de buurt terecht, waar nu de Vlassert is. Waar de bom ontplofte was een grote krater te zien. We sloegen toen weer op de vlucht en vonden onderdak in de boerderij van *Sieme Kemel* (van Kemenade) achterin de Kruisstraat. Na enkele maanden ging het leven weer z'n gewone gangetje en was de Vrachtskar weer open.

Samen met mijn moeder en zusje Joke in de Vrachtskar omstreeks 1955.

Tijdens mijn lagereschooltijd trok ik veel op met mijn nichtjes Trees van ome Mil

Kaethoven en mijn andere nichtje Trees van ome Sus Kaethoven. Na een jaar huishoudschool stopte ik met leren en ging ik in de Vrachtskar helpen, meestal glazen spoelen en allerlei poetswerk. Veel vrije tijd voor mijn vriendinnen had ik niet, er was altijd wel werk bij ons thuis. Een gebakje eten in de lunchroom van Sjaak Heuvelmans was al heel bijzonder. Ook herinner ik me nog een fietstocht samen met An Got naar Emma en Giel van den Borne in Alphen. Dat was voor mij ook al heel wat.

Als jong meisje herinner ik me dat er met Reusel Kermis een café-orgel gehoord werd. Het was heel apart zo'n orgel te zien werken met behulp van boeken die steeds weer in het orgel, opgelegd moesten worden. Ik vond het prachtig om te zien hoe dan de kermisgasten op de orgelmuziek plezier maakten en dansten. *Babel* (Toon van Limpt) ging in de naoorlogse tijd tussen de dansen door de dansvloer op en met de pet rond om aan elk koppel een stuiver dansgeld te vragen waarmee een deel van de huur van het orgel betaald kon worden. Het was een tijd dat er op de dansvloer nog zand gestrooid werd. Bij droog weer pakte dat niet altijd goed uit omdat het dan erg stoffig kon worden.

Wardin

In het begin van de vijftiger jaren leerde ik mijn latere man, Toon van Lierop kennen. Hij was buschauffeur bij de BBA en in de kost in de Vrachtkar. Toen pastoor Van Mierop er achter kwam dat we een relatie hadden, moest Toon bij de Vrachtkar vertrekken. Hij ging daarom in de kost bij An Got (Kerkhofs) en Nol Bruinings in de Kruisstraat. Op 15 juni 1955 zijn Toon en ik getrouwd.

Na het overlijden van onze pa in 1957 hebben Toon en ik de Vrachtkar overgenomen. Het was de tijd dat Reusel Kermis het absoluut hoogtepunt van het caféhouderbestaan was. Voorafgaand aan de kermis werd het café in gereedheid gebracht voor de vele kermisgasten. De grootste klus was het leeghalen van het Neerlandia theater annex zaal dat onze pa in 1926 had laten aanbouwen. Deze ruimte waar in het midden een grote paal stond werd gebruikt als bioscoop. Maar ook voor verenigingsbijeenkomsten en voor feesten en partijen. Zowel het theater als het café werden voor de kermis compleet gestript tot aan de kale planken van de vloer. Een deel van het meubilair werd vervangen door meubilair dat we van onze bierleverancier Wim van *d'n Brouwer* (Kerkhofs) huurden.

In de beste dagen hadden we 14 obers in dienst. De vaste obers waren toen Kees Smetsers uit Hapert, *'t Suikerlepeltje* (Toon Dirkx) en Jan van Hoof.

Vijfentwintig jaar heeft tijdens de kermisdagen het bekende Reuselse orkest 'the Moonlight Stars' bij ons opgetreden. Het bestond uit Gust Faes, Sjarel *Krekel* (Heesters), Jantje *van de Fréete* (Hermans) en Niek *d'n Aoi* (Lavrijsen). In de oude zaal speelden ze op het groot podium. Heel gezellig was dat, vertelt Naan.

Tot in de zestiger jaren werd er veel meer sterke drank gedronken dan tegenwoordig, zoals: vieux, oude en jonge *klaore* (jenever). Wel moest er in bijna alle *borreltjes* een flinke schep suiker. Vrouwen kwamen in de tijd nog niet over de vloer, dat was toentertijd uitsluitend een mannenaangelegenheid. Toen dat begon te veranderen zaten ze in het begin nog apart, zoals dat toen ook nog in de kerk gebeurde.

Toon en ik in ons huis bij de Vrachtkar, omstreeks 1955. Aan de muur een foto van mijn ouders.

Ons Neerlandia theater bij de Vrachtkar in de vijftiger jaren. De prijzen waren destijds, podium fl. 1,25, de rest 75 cent. De voorste rijen waren iets goedkoper.

Onze zoontjes Hans en Jan omstreeks 1964.

Het gedrag van de cafébezoekers is in de loop der jaren veel veranderd. Vroeger waren ze veel meer te goeder trouw. Iedereen gaf toen nog om de beurt een rondje. Een goede cafévrouw hield zelf een beetje in de gaten dat de rondjes een beetje verdeeld werden. Nam iemand een sigaret dan ging het pakje rond en werd er uitgedeeld. Nu is iedereen meer op zichzelf.

Eigen gezin

In 1956, 1959, en 1965 zijn respectievelijk onze kinderen, Jan, Hans en Rieky geboren. Na het overlijden van onze pa zijn ons moeder en mijn zussen To en Jo bij ons blijven inwonen en hielpen ons nog veel in de Vrachtskar. Mijn zussen zijn bij ons blijven wonen tot ze in 1960, op dezelfde dag, trouwden. In het begin van de zestiger jaren hebben Toon en ik de Vrachtskar helemaal verbouwd.

Mijn zoon Jan had in 1977 samen met zijn vrouw Annie het beheer van de kantine van de Sporthal in Bladel. Na een jaar vroeg hij of hij het beheer van de Vrachtskar mocht overnemen omdat hij z'n draai niet kon vinden in Bladel. Toon en ik hebben toen het beheer van de Bladelse Sporthal overgenomen en Jan en Annie gingen het beheer van de Vrachtskar doen. Na acht jaar zijn we gestopt met de Sporthal. We konden toen gaan wonen naast

de Vrachtskar, in het voormalige huis van Peer Got.

Oude dag

Tot mijn 77ste ben ik actief betrokken gebleven bij de Vrachtskar. Mijn man Toon liet de zorg voor de Vrachtskar volledig over aan onze zoon Jan en schoondochter Annie. Toon had toen alle vrijheid voor allerlei activiteiten, zoals het maken van videofilms van bruiloften en andere gebeurtenissen. Samen met zijn vrienden Fons van de Mulder (Coppens) en Gaston Ducheine was hij vaak met de motor onderweg. Hij was lid van de Guld en in clubverband verbonden met het handboogschieten en biljarten. Ook bezocht hij een paar keer zijn zussen in Canada. Ik vond het prima dat Toon zo van het leven genoot maar bleef zelf liever aanwezig en betrokken bij de Vrachtskar.

Helaas ging het met de gezondheid van Toon achteruit. Maar hij ging niet bij de pakken neerzitten. Met zijn scootmobiel trok hij er vaak op uit, bijvoorbeeld naar de abdij van Postel en het Drieske in Hulsel. Later kon dat niet meer, maar met de hulp van de thuiszorg heb ik hem nog lang thuis kunnen houden. In 2010 zijn we verhuisd naar een appartement in de Kruisstraat. Toen we er een maand woonden kregen we van de huisdokter te horen dat Toon direct naar het verpleeghuis

Vakantie in Tenerife samen met mijn dochter Rieky, omstreeks 1973.

Samen met mijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen op het stuifzand bij het Zwartven in 2021.

in Bladel moest, waar hij na drie maanden overleed.

In 2021 moest ik opgenomen worden in het verpleeghuis. Voor er plaats was in de Floriaan in Bladel heb ik eerst nog 13 maanden in verpleeghuis te Valkenswaard gewoond. Nu verblijf ik al weer vanaf september 2022 in de Floriaan waar ik heel goed kan opschieten met de verpleging en de andere bewoners.

Inmiddels ben ik de trotse oma en superoma van zeven kleinkinderen en vier achterkleinkinderen die heel belangrijk voor mij zijn en kleur geven aan mijn oude dag.

Slot

Naan van Lierop-Kaethoven vertegenwoordigde de derde generatie Kaethoven die de scepter voerde in café-zaal de Vrachtkar. Uit alles blijkt dat Naan met hart en ziel de waardin van het café was. Ze was pas vijftien jaar toen ze, na een jaar huishoudschool, in de Vrachtkar meehielp. Op een rustige manier, geholpen met een voor haar leeftijd goed geheugen, vertelt ze over de hoogte- en dieptepunten die er in de loop der jaren zijn geweest. Als waardin heeft ze alle veranderingen meegemaakt die nodig waren om het hoofd boven water te houden. In de Vrachtkar heeft Naan van de cafébezoekers heel veel gezien en gehoord over het reilen en zeilen

van de Reuselse gemeenschap. Daarbij was het motto horen, zien en zwijgen heel belangrijk.

In 2010 stopte ze op 77-jarige leeftijd met haar werk voor de Vrachtkar die haar opa 114 jaar eerder had gebouwd en door haar vader was voortgezet. Daarom stellen we met recht vast dat Naan van Lierop-Kaethoven, dochter van de Reuselse vrachtrijder, kapper en kastelein, Jan Kaethoven en van zijn tweede vrouw Rieka Dielemans uit Princenhage een echte Reuselse caféhoudster genoemd kan worden.

Met mijn zeven kleinkinderen in 2021.